

Landbrugsstyrelsen
Miljobio@lbst.dk
CC: misund@lbst.dk, chpawi@lbst.dk

24. juni 2020

Høringsvar til udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning for planperioden 2020/2021 - journalnummer 20-1260-000002

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på udkastet til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning for planperioden 2020/2021.

Som noget nyt er der for denne planperiode ifølge gødskningslovens § 5, stk. 2, nr.3 fastlagt at alle virksomheder (skov eller landbrug), der råder over mere end 10 ha med en kvælstof eller fosfornom, skal registreres i Register for gødningsregnskab og som følge deraf lave gødningsplanlægning. Dermed er det ikke længere op til den enkelte skovejer, der har mere end 10 ha med en N- eller P-norm, at vurdere om de vil tilmeldes registeret eller ej, selvom de ikke anvender gødning på deres skovarealer. Samtidig skal skovene i registeret nu lave en elektronisk gødningsplanlægning, hvor arealerne skal tegnes ind på kort, hvilket ikke tidligere har været et krav.

Med den nye pligtmæssig registrering og kravet om indtegning på kort også for skovene i gødningsplanlægningen, vil bestemmelserne i denne bekendtgørelse få betydning for en lang række skovejere der ikke tidligere har været omfattet af de krav. Dansk Skovforening har derfor haft indhentet input fra praksis fra blandt andet Skovdyrkerforeningen, HedeDanmark og andre praktikere. Den runde har vist at det er svært at forstå de nye regler og at fastlæggelse af gødningsnormer og afgrødekoder i bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning for planperioden 2020/2021 får en stor betydning for den administrative belastning af skovene, uden at det giver en værdi i forhold til lovens formål.

Erfaringer fra perioden 2019/2020

Indtegning af arealer med en kvælstof eller fosfornom i skov i forbindelse med den elektroniske gødningsplanlægning er for perioden 2019/2020 blevet et krav for de virksomheder (inklusive skove), der allerede er registreret. Der er et behov for en præcisering særligt af afgrødekoderne og hvilke afgrødekoder, der skal have en norm. Alternativt at kravet til hvornår en skovejendom skal tilmeldes registeret revideres, men det vil kræve ændring af gødskningsloven og ligger uden for denne høring.

Dansk Skovforening har været i dialog med Landbrugsstyrelsen siden marts måned for at få afklaret hvilke arealer i skov, der i perioden 2019/2020 skal tegnes ind på kort i gødningsplanlægningen, og hvornår en skovejer i fremtiden skal registreres.

Formålet med gødskningsloven er at regulere jordbrugets anvendelse af gødning med henblik på at begrænse udvaskningen af kvælstof og for i respekt for menneskers livsvilkår at værne om naturen og miljøet og bevare dyre- og plantelivet under hensyn til en smidig og ensartet forvaltning på tværs af miljø- og landbrugsområdet.

I forbindelse med indførelse af de nye krav til pligtmæssig registrering er der i høringsnotat fra 29. januar 2019 argumenteret fra Miljø- og Fødevareministeriet at *”Grænserne for pligtmæssig og frivillig registrering til formål at undgå, at der kommer virksomheder ind i registret, hvor omkostningerne for erhvervet og staten ved at regulere virksomhederne, ikke står i et rimeligt forhold til de miljømæssige fordele herved.”*

Selvom bemærkningen er et svar på et ønske om at kunne registrere mindre virksomheder end de 5 ha, som er grænsen for hvornår en ejer frivilligt kan registrere sig, bør argumentationen om at omkostningerne for erhvervet og staten ved at regulere virksomhederne, skal stå i et rimeligt forhold til de miljømæssige fordele herved, også gælde den anden vej.

Vi kan ikke se den miljømæssige værdi af de ændrede krav til pligtmæssig tilmelding til Register for gødningsregnskab for skovarealerne, i de tilfælde hvor ejerne ikke anvender gødning eller tilbagefører aske. Det skal vi uddybe i det følgende.

Skovbrugets gødningsbehov

Gødning (særligt kvælstof) anvendes primært i juletræs- og pyntegrøntsbevoksninger, som har egen afgrødekode i tabel 2, bilag 1. Derudover har unge bevoksninger (nyplantninger eller selvforyngelser) haft en kvælstofnorm, så længe bevoksninger er under 3 m høj. Sidstnævnte areal vil varierer fra år til år, efterhånden som træerne vokser og det betyder at der skal indtegnes – for nogle ejendomme et betydeligt antal – nye arealer hvert år.

Derudover er der med en øget udtag af flis fra skovene blevet et behov for at kunne tilbageføre bioaske, da der ved udtag af flis fjernes næringsstoffer fra skovene. En stor del af de næringsstoffer der fjernes findes i asken og bør recirkuleres til skovene for at sikre en bæredygtig skovdrift, særligt på de næringsfattige lokaliteter. Resultaterne fra forskningsprojektet ASHBACK¹ viser, at spredning af 3-9 tons aske pr. ha i skovene ikke medfører negative miljøeffekter, og at 9 ton aske pr. ha pr. trægeneration typisk vil sikre balance i næringsstofstrømmene. Det skal her pointeres at asken ikke indeholder kvælstof, og således primært er relevant i forhold til fosfornormen.

Ændring i afgrødekode

I udkastet til bekendtgørelsen, bilag 1, tabel 2 er afgrødekode 581 ændret fra *”Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m – med følgende note: Genvækst som følge af fjernelse af over 10% af veddet de seneste 10 år ved flishugning, renafdrift eller lignende kan også betragtes som*

¹ <http://ashback.dk/>

nyplantning” til ”Skovdrift med fjernelse af ved” – med følgende note: Genvækst som følge af fjernelse af over 10% af veddet de seneste 10 år ved flishugning, renafdrift eller lignende kan også betragtes som nyplantning”.

For det første giver note 13 til bilag 1, tabel 2 ikke nogen mening når selve afgrødekoden er ændret, da der i noten henvises til hvad der kan betragtes som nyplantninger og bilaget er navngivet forkert i selve dokumentet. Der står det som bilag 2, tabel 2.

Det er ikke tydeligt hvad ”skovdrift med fjernelse af ved” dækker over og kan tolkes forskelligt. Tages fodnoten med i betragtning kan det tolkes som at der skal være fjernet 10% af vedmassen inden for de seneste 10 år for at bevoksningen er omfattet af afgrødekoden. Da de fleste bevoksninger i skove med en træproduktion bliver gennemhugget hvert 10 år med udtag af mere end 10% af vedmassen vil arealet, som opnår en gødningsnorm, øges i forhold til hvis afgrødekoden kun omfatter nyplantninger. Ændringen giver god mening i forhold til muligheden for at tilbageføre bioaske og er helt nødvendig for at også mindre skove kan få mulighed for at udbringe bioaske. Skove der ikke har det behov for at tilbageføre bioaske eller i øvrigt ikke udbringer gødning vil blive omfattet af den pligtmæssige registrering i Register for gødningsregnskab og som følge heraf få krav om gødningsplanlægning og gødningsregnskab for en række arealer de ikke tilføje gødning eller udbringer aske på. Hvor mange ejere, der ikke har til hensigt at udbringe gødning, men som vil blive omfattet af registreringspligten er vanskeligt at vurdere præcist, når også afgrødekoden er uklar. Efter rundspørge blandt praktikere er det vores skøn at flere tusinde ejere er i den situation at de med de nye regler og de foreslåede afgrødekoder og gødningsnormer, vil blive omfattet af registreringspligten, der påføre ejerne et stort og unødvendigt administrativt arbejde uden at det skaber en miljømæssig værdi.

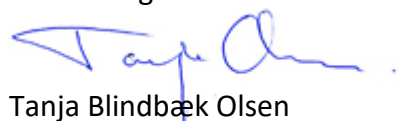
Forslag til løsning

Vi foreslår alternativt at der for skove i forbindelse med gødningsplanlægning alene stilles krav om at indtegne de arealer, hvor ejeren ønsker at udnytte gødningsnormerne, mens ejere der hverken anvender gødning eller tilbagefører aske fritages.

Det kan eventuelt gøres ved at præcisere afgrødekode 581 yderligere eller fastsætte en yderligere afgrødekode for arealer i skov, som ikke har et gødningsbehov.

Vi vil gerne uddybe vores argumenter og finde en pragmatisk løsning som opfylder lovens formål uden at skabe unødvendigt bureaukrati for skovbruget. Skovdrift er ikke på samme måde som landbrug en aktivitet, hvor der er en etårig afgrøde og et årligt gødningsbehov. Vi foreslår et møde mellem Landbrugsstyrelsen, Dansk Skovforening og repræsentanter fra HedeDanmark og Skovdyrkerne, hvor vi kan uddybe reglernes betydning i praksis, så vi kan finde en løsning der giver mening for skovbruget, men som samtidig opfylder gødskningslovens formål.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen